

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (šestého senátu)

12. dubna 2013 *

„Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Autorská práva k veřejnému provozování hudebních děl prostřednictvím internetu, družicového vysílání a kabelového přenosu — Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 81 ES — Rozdělení zeměpisného trhu — Dvoustranné smlouvy mezi vnitrostátními organizacemi pro kolektivní správu — Jednání ve vzájemné shodě vylučující možnost udělit licence pro více území a více repertoárů — Důkaz — Presumpce neviny“

Ve věci T-442/08,

International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC), se sídlem v Neuilly-sur-Seine (Francie), zastoupená J.-F. Bellisem a K. Van Hovem, advokáty,

žalobkyně,

podporovaná

European Broadcasting Union (EBU), se sídlem v Grand-Saconnex (Švýcarsko), zastoupená D. Slaterem, solicitor, a D. Waelbroeckem, advokátem,

vedlejší účastníci,

proti

Evropské komisi, zastoupené F. Castillem de la Torre a A. Biolanem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na částečné zrušení rozhodnutí Komise C (2008) 3435 final ze dne 16. července 2008 v řízení podle článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/C2/38.698 – CISAC),

TRIBUNÁL (šestý senát),

ve složení H. Kanninen (zpravodaj), předseda, S. Soldevila Frago a M. van der Woude, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: N. Rosner, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednáních konaných dne 19. října 2011 a dne 4. června 2012,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu a napadené rozhodnutí

- 1 Rozhodnutí Komise C (2008) 3435 final ze dne 16. července 2008 v řízení podle článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/C2/38.698 – CISAC) (dále jen „napadené rozhodnutí“) se týká podmínek pro správu práv k veřejnému provozování hudebních děl, jakož i pro udělování příslušných licencí, a to výhradně stran způsobů využití prostřednictvím internetu, družicového vysílání a kabelového přenosu. Rozhodnutí je určeno 24 organizacím pro kolektivní správu usazeným v Evropském hospodářském prostoru (EHP) (dále jen „OKS“).
- 2 OKS spravují práva autorů (textářů a skladatelů) k hudebním dílům, která vytvořili. Tato práva obvykle zahrnují výlučné právo povolit nebo zakázat využití děl podléhajících ochraně. Zejména to platí pro práva na veřejné provozování. OKS získá tato práva buď přímým postoupením od původních nositelů práv, nebo převodem od další OKS, jež spravuje stejné kategorie práv v jiné zemi a jménem svých členů uděluje licence k využití díla takovým komerčním uživatelům, jako jsou podniky pro rozhlasové nebo televizní vysílání nebo pořadatelé představení (dále jen „uživatelé“).
- 3 Správa autorských práv znamená, že každá OKS zajistí, aby každému nositeli práva byla vyplacena odměna za využití jeho děl bez ohledu na území, na kterých k těmto využitím dochází, a dohlédne na to, aby nedošlo k žádnému nepovolenému využití chráněných děl.
- 4 Žalobkyně International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC) je nevládní, neziskovou organizací s právní subjektivitou založenou podle francouzského práva, která má za jeden z hlavních cílů podporovat vzájemné zastupování mezi OKS po celém světě.
- 5 Žalobkyně v této souvislosti vypracovala nezávaznou vzorovou smlouvu – jejíž původní několikrát změněná verze je z roku 1936 – kterou musí smluvní OKS doplnit, zejména pokud jde o vymezení jejich územní působnosti (dále jen „vzorová smlouva“). Na základě této vzorové smlouvy uzavřely OKS smlouvy o vzájemném zastupování, kterými si vzájemně poskytují právo udělovat licence (dále jen „SVZ“). SVZ pokrývají nejen tradiční způsoby výkonu práv – tzv. „off-line“ (koncerty, rádio, diskotéky atd.) – ale také využití těchto práv prostřednictvím internetu, družicového vysílání nebo kabelového přenosu.

A – Správní řízení

- 6 Společnost RTL Group SA, skupina pro rozhlasové a televizní vysílání, podala v roce 2000 stížnost ke Komisi Evropských společenství proti OKS, která je členem žalobkyně, v níž oznámila, že jí OKS odmítla vydat licenci platnou pro území Společenství pro její činnost v oblasti vysílání hudebních děl. Společnost Music Choice Europe Ltd., která poskytuje rozhlasové a televizní služby prostřednictvím internetu, podala v roce 2003 proti žalobkyni druhou stížnost týkající se vzorové smlouvy. Na základě těchto stížností Komise zahájila řízení podle pravidel hospodářské soutěže.
- 7 Dne 31. ledna 2006 zaslala Komise žalobkyni a OKS oznámení námitek (dále jen „oznámení námitek“) a poskytla jim dvouměsíční lhůtu k odpovědi, kterou žalobkyně dodržela.
- 8 Žalobkyně a většina OKS byly Komisí vyslechnuty na slyšení konaném ve dnech 14., 15. a 16. června 2006.

- 9 V březnu 2007 žalobkyně a 18 OKS navrhly Komisi závazky podle článku 9 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), které byly zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie* v souladu s čl. 27 odst. 4 téhož nařízení (Úř. věst. C 128, s. 12) (dále jen „navrhované závazky“).
- 10 V sedmdesátém druhém bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvedla, že navrhované závazky nepředstavují s ohledem na přijaté připomínky vhodnou reakci na obavy z ohrožení hospodářské soutěže vznesené v oznámení námitek.

B – Předmětné doložky vzorové smlouvy

- 11 Napadené rozhodnutí se vztahuje zejména na doložky, které alespoň po určitou dobu upravovala vzorová smlouva a které se týkaly členství nositelů práv v OKS (dále jen „doložka o členství“) a výlučnosti zmocnění, jež si OKS vzájemně udělovaly v SVZ, jakož i jejich zeměpisného rozsahu.
- 12 Článek 11 odst. 2 vzorové smlouvy stran doložky o členství stanovil, že do 3. června 2004 může OKS přijmout za člena autora, jenž je členem jiné OKS nebo státním příslušníkem jedné ze zemí, kde jiná OKS vykonává svoji činnost, pouze za určitých podmínek (osmnáctý až dvacátý první a dvacátý sedmý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nelze vyloučit, že řada SVZ tuto doložku obsahuje nadále (35., 125. a 260. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 13 Pokud jde o výlučnost zmocnění a jejich zeměpisný rozsah, čl. 1 odst. 1 a 2 vzorové smlouvy stanovil, že do května 1996 si jedna OKS s druhou vzájemně poskytnou – pro území, kde druhá OKS působí – výlučné právo udělovat povolení nutná pro jakékoliv veřejné provozování hudebních děl (dále jen „doložka o výlučnosti“). Dále článek 6 vzorové smlouvy v odstavci 1 vyzývá OKS, aby vymezily území, na kterých působí, aniž v tomto ohledu poskytuje další upřesnění. Odstavec 2 téhož článku stanoví, že každá OKS se musí na územích jiné OKS zdržet jakéhokoliv zásahu do výkonu zmocnění, které jí bylo uděleno (dále jen „doložka o nezasahování“) (dvacátý druhý a dvacátý pátý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 14 OKS uplatňují čl. 6 odst. 1 vzorové smlouvy tak, že do této smlouvy vkládají vymezení územní působnosti, jež – až na některé výjimky – omezují působnost licence udělené určitou OKS pouze na zemi v EHP, kde je usazena (dále jen „vnitrostátní vymezení územní působnosti“) (třicátý osmý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 15 Informace, které OKS poskytly během správního řízení, neumožnily Komisi dospět s jistotou k závěru, že 17 z nich skutečně zcela vypustilo doložku o výlučnosti z jejich SVZ a že všechny OKS skutečně zcela vypustily z uvedených dohod doložku o nezasahování (třicátý sedmý a čtyřicátý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

C – Dotčené trhy

- 16 Kolektivní správa autorských práv, kterou vzorová smlouva upravuje, zahrnuje tři následující výrobní trhy: zaprvé poskytování služeb správy autorského práva nositelům práva, zadruhé poskytování služeb správy autorského práva dalším OKS a zatřetí udělování licencí poskytujících uživatelům práva na veřejné provozování děl prostřednictvím internetu, družicového vysílání a kabelového přenosu (čtyřicátý devátý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 17 První trh má ze zeměpisného hlediska vnitrostátní rozsah, který by mohl být širší, pokud by neexistovala omezení členství (padesátý osmý a padesátý devátý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 18 Druhý trh je vnitrostátní, ale vyznačuje se i přeshraničními prvky. Jelikož internetový přenos není omezen na jednu zemi EHP, podniky v těchto odvětvích požadují licence pro více území, které by mohly OKS udělovat, kdyby SVZ neobsahovaly omezení. To platí i pro přenos prostřednictvím družicového vysílání a kabelový přenos, v jehož rámci by každá OKS usazená na území pokrytém družicí mohla udělovat licence pro toto celé území (šedesátý až šedesátý druhý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 19 Třetí trh byl sice historicky vymezen jako trh s vnitrostátním rozsahem z důvodu nutnosti vykonávat místní dohled, avšak totéž neplatí pro využití prostřednictvím internetu, družicového vysílání a kabelového přenosu, jelikož na tato odvětví lze dohlížet i na dálku (šedesátý třetí a šedesátý čtvrtý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

D – Uplatnění čl. 81 odst. 1 ES a článku 53 odst. 1 Dohody o EHP

1. Doložky o členství, výlučnosti a nezasahování

- 20 Komise je toho názoru, že doložka o členství představuje pro účely projednávané věci porušení článku 81 odst. 1 ES a článku 53 odst. 1 Dohody o EHP (123. až 137. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 21 Přezkum doložky výlučnosti a doložky o nezasahování ukazuje, že účinkem doložky výlučnosti je uzavření vnitrostátního trhu, kde má OKS výlučnou působnost, neboť žádná OKS nemůže udělit licenci pro státní území, kde výlučně působí jiná OKS. Podle Komise je vyloučena i možnost, aby jedna OKS přímo udělila uživateli licenci, která pokrývá pouze její repertoár, k provozování děl na státním území jiné OKS (dále jen „přímá licence“).
- 22 Stran doložky o nezasahování Komise připomíná, že v oznámení námitek měla v podstatě za to, že posiluje doložku o výlučnosti. V návaznosti na připomínky některých OKS, že doložka o nezasahování nebrání udělení přímých licencí a s ohledem na to, že některé SVZ byly za účelem vypuštění uvedené doložky změněny, se Komise rozhodla nezasahovat ohledně tohoto ustanovení vzorové smlouvy (138. až 152. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

2. Jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátních vymezení územní působnosti

- 23 Podle Komise jsou vnitrostátní vymezení územní působnosti výsledkem jednání ve vzájemné shodě, které omezuje hospodářskou soutěž (154. a 155. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 24 Vnitrostátní vymezení územní působnosti totiž nelze vysvětlit pouze autonomním jednáním vyvolaným tržními faktory. OKS se vzájemnou spoluprací vyhnuly rizikům hospodářské soutěže, aby tak do určité míry zajistily, že OKS budou mezi sebou souhlasit s uvedenými omezeními, ale rovněž že uvedená omezení budou zanesena do všech SVZ (156. a 157. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 25 Tato jistota plyne ze vzájemné závislosti existující mezi OKS zejména v oblasti aplikací „off-line“, kterou vyžadují sítě místního dohledu. Při udělování licencí a výběru autorských odměn v zahraničí je tudíž každá OKS odkázána na ostatní OKS a vystavena odvetným opatřením, nechce-li dodržet historickou segmentaci trhu v oblasti práv „on-line“ (157. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 26 Podle Komise vyplývá jednání ve vzájemné shodě z řady skutečností.
- 27 Komise zaprvé zdůrazňuje, že OKS jednaly o standardizaci svých vzorových smluv v souvislosti s činnostmi žalobkyně (158. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 28 Komise je zadruhé toho názoru, že dohoda ze Santiaga (Chile), kterou jí několik OKS oznámilo s cílem získat výjimku na základě čl. 81 odst. 3 ES, dokládá, že otázka územní působnosti zmocnění uvedených v SVZ, zejména pak zmocnění týkajících se nových forem využití, byla předmětem vícestranných jednání mezi OKS. Tato dohoda, v níž se OKS zavázaly udělovat celosvětové licence, ovšem výhradně uživatelům usazeným v jejich státě, nebyla po uplynutí její platnosti koncem roku 2004 obnovena poté, co Komise zaslala OKS oznámení námitek v rámci řízení o udělení výše uvedené výjimky (dále jen „oznámení námitek Santiaga“), což opět vedlo k uplatňování vnitrostátních vymezení územní působnosti. Komise má v napadeném rozhodnutí za to, že upuštění od dohody ze Santiaga svědčí o tom, že OKS v případě rozsahu licencí pro provozování děl prostřednictvím internetu koordinovaly své jednání (158. a 169. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 29 Zatřetí, paralelní jednání ohledně vnitrostátního vymezení územní působnosti je třeba posoudit ve světle dřívější situace, kdy SVZ obsahovaly doložku o výlučnosti. Skutečnost, že v případě uvedených omezení nedošlo po vypuštění doložky výlučnosti k žádné změně, je přitom indicií o jednání ve vzájemné shodě. V tomto ohledu nicméně napadené rozhodnutí uznalo, že o takový případ se nejedná, jelikož existují jiné důvody, které mohou ukázat, že segmentace trhu je výsledkem individuálního jednání (170. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 30 Komise v projednávaném případě ohledně existence takových důvodů zaprvé připustila, že autorské právo a rozsah jeho ochrany jsou definovány vnitrostátními právními předpisy, a poznamenala, že tato okolnost nemá za následek to, že licence vztahující se k určité zemi musí udělit národní OKS. Komise opírá svoji tezi v tomto ohledu o dohodu ze Santiaga (159. a 160. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 31 Zadruhé Komise popírá, že právní rámec upravující uvedenou oblast – zejména směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu (Úř. věst. L 248, s. 15; Zvl. vyd. 17/01, s. 134) – odůvodňuje jednání OKS ohledně družicového přenosu. Uvedená směrnice totiž pouze vymezuje právní úpravu, která se uplatní na využití chráněných děl prostřednictvím družicového vysílání, tj. právní úpravu země EHP, ve které jsou programové signály vkládány do nepřerušovaného řetězu sdělení vedoucího na družici a z ní zpět na Zem.
- 32 Směrnice 93/83 však nestanoví, že jedině OKS usazená v této zemi EHP může udělovat licence nutné pro tento způsob využití autorských práv. Kromě toho uživatelé potřebují licenci pouze pro tuto zemi, neboť uvedená směrnice stanoví, že je třeba mít za to, že ke sdělení veřejnosti dochází výhradně v této zemi. Směrnice 93/83 tedy vedla k tomu, že dohoda ze Sydney (Austrálie) – prostřednictvím které vložily OKS v roce 1987 do vzorové smlouvy ustanovení o tom, že OKS usazená v zemi, ze které jsou programové signály vysílány na družici, byla oprávněna udělovat licence, případně po poradě s jinými dotčenými OKS nebo po obdržení jejich souhlasu, k celému území pokrytému družicí – se stala obsoletní (163. až 165. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 33 Zatřetí Komise uvádí, že jednotlivé OKS se výrazně liší v efektivitě, administrativních nákladech a repertoáru. Proto by mohlo být pro jednu OKS zajímavé zmocnit druhou OKS, jež vykazuje zvláště dobré výsledky, k udělování licencí pro širší území, než je území, na kterém je tato druhá OKS usazena, nebo zmocnit více OKS v některých regionech, aby zvýšila vysílání svého repertoáru, a tím i odměny pro své autory (167. a 168. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 34 Začtvrté Komise poznamenala, že vzhledem k tomu, že se napadené rozhodnutí se týká pouze zákonného využití děl chráněných autorským právem (jedenáctý bod odůvodnění napadeného rozhodnutí), potřeba dohledu na místě neospravedlňuje vnitrostátní vymezení územní působnosti. V případě využití prostřednictvím internetu, družicového vysílání a kabelového přenosu totiž existují technická řešení, jež umožňují dohled nad nabyvatelem licence, a to i když k užití licence dochází mimo státní území OKS nebo když je nabyvatel usazen mimo toto území. OKS již zavedly při udělování licencí praxi – což ukazuje zejména udělování přímých licencí – která prokazuje jejich

schopnost dohlížet na užití i uživatele mimo jejich státní území. Kromě toho stávající systém není založen na zásadě blízkosti k nabyvateli licence, jelikož vnitrostátní vymezení územní působnosti zmocnění znamená, že každá OKS uděluje licence na využití práv v rámci svého území, bez ohledu na bydliště nabyvatele (171. až 174. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 35 Komise dále detailně popisuje každou z forem využití uvedených v napadeném rozhodnutí v 186. až 199. bodě. V případě internetu Komise odkazuje zejména na dohodu Simulcast, které byla udělena výjimka na základě rozhodnutí Komise 2003/300/ES ze zde 8. října 2002 v řízení podle článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/C2/38.014 — IFPI „Simulcast“) (Úř. věst. 2003, L 107, s. 58). Tato dohoda umožňuje vysílacím subjektům, jejichž signál vychází z EHP, aby za účelem získání multirepertoárové licence pro více území k simulcastingu (souběžné vysílání zvukových nahrávek na rozhlasových a televizních stanicích prostřednictvím internetu zahrnutých v jimi vysílaných zvukových či televizních signálech), kontaktovaly jakoukoliv OKS, která je stranou této dohody. Totéž platí i pro další dohodu, dohodu Webcasting (191. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 36 Komise dále odkazuje na model spolupráce „severských a baltických zemí“ (dále jen „model NCB“), jenž uživateli umožňoval získat jedinou licenci pro více území k využití on-line, která byla platná pro práva mechanické reprodukce a práva pro veřejné provozování v Dánsku, Estonsku, Lotyšsku, Litvě, Finsku, Švédsku, Islandu a Norsku (179. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 37 Komise dále uvádí, že v lednu 2006 založily německá OKS a OKS ze Spojeného království, Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA) a Performing Right Society Ltd společný podnik Celas, který jednal jako panevropské centralizované místo pro udělování licencí k „on-line“ a mobilním právům k angloamerickému repertoáru jistého vydavatele (193. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 38 Existence těchto dohod prokazuje, že přítomnost na místě není nutná (190. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise v tomto ohledu poznamenala, že pokud by kontrola provedená bez přítomnosti na místě odhalila porušení, která by bylo třeba soudně stíhat, nebo pokud by bylo třeba provést kontroly účtů na místě, je možné, aby OKS, jež vydala licenci pro jiné území než členský stát, kde je usazena, svěřila tyto úkony jiné osobě, jako je místní OKS, jež je přítomná na místě a má nezbytné znalosti právního systému dotčené země (177. a 178. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 39 Komise uvedla tyto skutečnosti s úmyslem prokázat, že vnitrostátní vymezení územní působnosti obsažená v SVZ lze vysvětlit pouze jednáním ve vzájemné shodě, a následně připouští, že za zvláštních okolností může rozhodnutí neposkytnout oprávnění udělovat licence mimo území, kde je OKS usazena, vyplývat ze skutečnosti, že jiná OKS není technicky vybavená k zajištění účinného dohledu a kontroly nebo ze skutečnosti, že právní systém země EHP má takové znaky, že vnitrostátní organizace bude mít přednostní postavení v okamžiku výběru zmocněnce, například z důvodu svého zvláštního postavení v případě sporu před vnitrostátními soudy. Vnitrostátní vymezení územní působnosti, jež je výsledkem posouzení těchto faktorů, běžně nepředstavuje jednání ve vzájemné shodě omezující hospodářskou soutěž. Systematickou praxi zavedení vnitrostátních vymezení územní působnosti do všech SVZ naopak těmito faktory odůvodnit nelze (182. a 183. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 40 Komise tak dospěla k závěru, že chování OKS bylo jednáním ve vzájemné shodě, a zkoumala, zda omezovalo hospodářskou soutěž. Dle názoru Komise tomu tak bylo, jelikož toto jednání zaručovalo každé OKS, že pouze ona bude moci udělovat uživatelům multirepertoárové licence pro zemi v rámci EHP, kde je usazena (207. až 209. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 41 V důsledku toho mohla každá OKS účtovat administrativní náklady za správu práv a udělování licencí, aniž by v oblasti těchto nákladů čelila konkurenčnímu tlaku od jiných společností. Tento nedostatek hospodářské soutěže může mít negativní následky i na autory, jejichž příjmy se mohou lišit v závislosti na společnosti, která spravuje jejich práva (134. a 210. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 42 V reakci na argument některých OKS uvedený v jejich odpovědích na oznámení námitek, podle něhož by hospodářská soutěž mezi OKS vedla ke snížení na minimum odměn nositelů práv, Komise uvedla a odkázala přitom na rozhodnutí 2003/300, že čl. 81 odst. 3 ES umožňuje vyvinout tarifní mechanismus, který může omezit hospodářskou soutěž v oblasti cen za licence na administrativní náklady, a to bez dopadu na odměny nositelů práva. V každém případě by si OKS, která uděluje zmocnění, mohla pouze vymezit úroveň výnosů za svůj repertoár vůči jiným OKS, které udělují licence v zahraničí. Získala by tedy zaručenou velkoobchodní cenu za svůj repertoár, přičemž by umožnila OKS, které udělují licence k tomuto repertoáru, aby si konkurovaly ohledně marže, kterou přidávají k této velkoobchodní ceně (217. až 219. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 43 Komise klade v tomto ohledu důraz na skutečnost, že některé změny tarifního systému motivovaly OKS k tomu, aby si vzájemně konkurovaly. Současný vývoj na trhu totiž potvrzuje, že by mohlo být pro nositele práva – a tedy i OKS – výhodné, aby udělovali svá práva několika konkurujícím si OKS. Skupina vydavatelů tak oznámila svůj úmysl jmenovat několik OKS, které budou mít pravomoc udělovat uživatelům panevropské licence k využití angloamerických mechanických práv k jejímu repertoáru pro on-line užívání (220. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 44 Dále napadené rozhodnutí zmiňuje také rozhodnutí Komise C (2006) 4350 ze dne 4. října 2006 v řízení podle článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/C2/38.681 – The Cannes Extension Agreement) (Úř. věst. L 296, s. 27), týkající se licencí k mechanickým právům, ve kterém byly uloženy omezující závazky, které zavedly mechanismus, jenž umožňuje udělovat licence pro více území tím, že zaručuje, že výnosy nositelů práva nebudou ohroženy – kvůli stanovení jednotné sazby, na které se dohodly všechny OKS – a zároveň umožňuje určitou míru hospodářské soutěže tím, že zavádí pro OKS možnost nabízet maximální slevu nahrávacím společnostem, omezenou na administrativní náklady (82. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

E – Výrok

- 45 Zejména na základě uvedených úvah a poté, co konstatovala, že obchod mezi členskými státy je ovlivněn dotčenými dvoustrannými smlouvami a že nejsou splněny podmínky pro uplatnění čl. 81 odst. 3 ES a čl. 53 odst. 3 Dohody o EHP Komise v napadeném rozhodnutí rozhodla – aniž uložila pokutu – následovně:

„Článek 1

Následující [24] podniky porušily článek 81 [ES] a článek 53 Dohody o EHP tím, že do svých smluv o vzájemném zastupování vkládaly ustanovení omezující členství, která byla stanovena v čl. 11 [odst. 2] vzorové smlouvy [...], nebo tím, že tato ustanovení omezující členství fakticky uplatňovaly:

[...]

Článek 2

Následujících 17 podniků porušilo článek 81 [ES] a článek 53 Dohody o EHP tím, že přiznávalo ve svých smlouvách o vzájemném zastupování výlučná práva podle čl. 1 [odst. 1 a 2] vzorové smlouvy [...]:

[...]

Článek 3

Následující [24] podniky porušily článek 81 [ES] a článek 53 Dohody o EHP tím, že koordinovaly vymezování územní působnosti způsobem, který omezoval licence na domácí území každé [OKS]:

[...]

Článek 4

1. Podniky uvedené v člancích 1 a 2 okamžitě ukončí protiprávní jednání popsané v uvedených člancích, pokud tak již neučinily, a sdělí Komisi veškerá opatření, jež za tímto účelem přijaly.

2. Podniky uvedené v článku 3 do 120 dní od oznámení tohoto rozhodnutí ukončí protiprávní jednání popsané v uvedeném článku a sdělí Komisi v uvedené lhůtě všechna opatření, jež za tímto účelem přijaly.

Podniky uvedené v článku 3 zejména mezi sebou bilaterálně změní vnitrostátní vymezení územní působnosti svých zmocnění k vysílání prostřednictvím družicového a kabelového přenosu nebo k užívání prostřednictvím internetu v každé své smlouvě o vzájemném zastupování a předají Komisi kopie přepracovaných smluv.

3. Podniky, jimž je určeno toto rozhodnutí, upustí od jednání nebo postupu popsaného v člancích 1 až 3 a zdrží se veškerého jednání a postupů, které by měly stejný nebo obdobný cíl či výsledek.

[...]“.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 46 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu podala dne 3. října 2008 žalobkyně žalobu, kterou se domáhá, aby bylo napadené rozhodnutí částečně zrušeno.
- 47 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 27. ledna 2009 požádala European Broadcasting Union (EBU), asociace subjektů televizního a rozhlasového vysílání, které patří mezi největší uživatele, o vstup do řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání žalobkyně. Žádost o vedlejší účastenství byla podle čl. 116 odst. 1 jednacího řádu doručena stranám, které nevznesly námitky.
- 48 Samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 30. ledna 2009 předložila Komise námitku nepřipustnosti projednávané žaloby na základě článku 114 jednacího řádu. Dne 25. února 2009 požádala Komise o povolení vložit do spisu dopis žalobkyně ze dne 16. února 2009, v němž žalobkyně odpověděla na žádost o informace, kterou jí Komise zaslala dne 30. ledna 2009 na základě čl. 18 odst. 2 nařízení č. 1/2003 (dále jen „žádost o informace ze dne 30. ledna 2009“). Rozhodnutím ze dne 12. března 2009 předseda sedmého senátu Tribunálu toto povolení udělil.
- 49 Žalobkyně předložila písemné vyjádření jak k námitce nepřipustnosti, tak k dopisu ze dne 16. února 2009 ve stanovených lhůtách.
- 50 Usnesením ze dne 2. června 2009 předseda sedmého senátu Tribunálu povolil EBU vstoupit do tohoto řízení jako vedlejší účastnice.
- 51 Dne 13. srpna 2009 předložila EBU spis vedlejší účastnice, který se týkal pouze otázky přípustnosti a ke kterému hlavní účastnice řízení předložily písemná vyjádření ve stanovených lhůtách.

- 52 Usnesením ze dne 22. října 2009 si Tribunál (sedmý senát) spojil rozhodnutí o námitce nepřípustnosti spolu s rozhodnutím ve věci samé.
- 53 Písemná část řízení, která kromě žalobní odpovědi zahrnovala spis vedlejšího účastníka týkající se věci samé, repliku, dupliku a vyjádření hlavních účastnic řízení k uvedenému spisu vedlejšího účastníka, byla ukončena dne 29. dubna 2010.
- 54 Vzhledem k tomu, že se složení senátů Tribunálu změnilo, byl soudce zpravodaj přidělen jako předseda k šestému senátu, a v důsledku toho mu byla přidělena projednávaná věc.
- 55 Na základě zprávy soudce zpravodaje Tribunál (šestý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu vyzval účastnice řízení, aby odpověděly na několik otázek. Těmto žádostem vyhověly pouze hlavní účastnice řízení.
- 56 Řeči účastnic řízení a odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném 19. října 2011.
- 57 Vzhledem k překážce na straně soudce zpravodaje přidělil předseda Tribunálu věc jinému soudci zpravodaji a určil na základě čl. 32 odst. 3 jednacího řádu pro doplnění šestého senátu jiného soudce.
- 58 Usnesením ze dne 11. ledna 2012 Tribunál (šestý senát) ve svém novém složení znovu otevřel ústní část řízení a účastnice řízení byly informovány, že budou vyslechnuty na novém jednání.
- 59 Řeči účastnic řízení a odpovědi na otázky Tribunálu byly znovu vyslechnuty na jednání konaném dne 4. června 2012.
- 60 Předseda šestého senátu tudíž rozhodl o ukončení ústní části řízení.
- 61 Žalobkyně a EBU navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil článek 3 napadeného rozhodnutí;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení;
- 62 Komise navrhuje, aby Tribunál:
- zamítl žalobu;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

A – K námitce nepřípustnosti vznesené Komisí

- 63 Vzhledem k tomu, že žalobkyni není napadené rozhodnutí určeno, je třeba přezkoumat, zda se jí toto rozhodnutí, a konkrétně jeho článek 3, na který se vztahuje návrh žalobkyně na zrušení, týká bezprostředně a osobně ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

- 64 Komise poznamenala, že žalobkyně nebyla adresátem napadeného rozhodnutí, protože ohledně jednání ve vzájemné shodě uvedeného v článku 3 daného rozhodnutí nemá dostatečné důkazy pro závěr, že žalobkyně měla v protiprávním jednání nezávislé postavení a jednala odlišně od jejích členů, kterými jsou OKS. Jelikož žalobkyně nebyla shledána odpovědnou za jednání ve vzájemné shodě konstatované v napadeném rozhodnutí, je Komise toho názoru, že se jí netýká bezprostředně a osobně.
- 65 Komise tvrdí, že skutečnost, že rozhodnutí zasahuje do postavení žalobkyně jakožto asistenta činností jejích členů, neznamená, že se napadené rozhodnutí žalobkyně bezprostředně týká. Napadené rozhodnutí podle Komise na jednu stranu nemá žádný vliv na obsah vzorové smlouvy, nezpochybňuje samotnou existenci SVZ ani možnost žalobkyně organizovat schůzky, při nichž OKS vedou diskuze na určitá témata; na druhou stranu jakákoliv změna SVZ není bezprostředním výsledkem tohoto rozhodnutí, neboť OKS mají posuzovací pravomoc při volbě postupu, jak ukončí jednání ve vzájemné shodě konstatované Komisí. Podle Komise tedy okolnosti v projednávaném případě nejsou srovnatelné s okolnostmi ve věci, v níž byl vydán rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1998, *Dreyfus v. Komise* (C-386/96 P, Recueil, s. I-2309), ve kterém byla žalobkyně shledána bezprostředně dotčenou sporným aktem zejména proto, že adresáti tohoto aktu neměli takovou posuzovací pravomoc ohledně jeho provedení.
- 66 Podle ustálené judikatury vyžaduje podmínka přípustnosti žaloby týkající se bezprostředního dotčení zaprvé to, aby dotčené opatření mělo bezprostřední dopad na právní postavení žalobce, a zadruhé to, aby jeho adresátům pověřeným jeho provedením neponechávalo žádnou volnost uvážení, naopak, aby toto provedení bylo čistě automatické povahy a vyplývalo výlučně z úpravy Unie, aniž by bylo třeba použít další zprostředkující předpisy (rozsudky Soudního dvora ze dne 29. června 2004, *Front national v. Parlament*, C-486/01 P, Sb. rozh. s. I-6289, bod 34, a ze dne 10. září 2009, *Komise v. Ente per le Ville Vesuviane a Ente per le Ville Vesuviane v. Komise*, C-445/07 P a C-455/07 P, Sb. rozh. s. I-7993, bod 45).
- 67 Skutečnost, že OKS musí přehodnotit územní působnost zmocnění obsažených v jejich SVZ, a to bilaterálně, tedy mimo rámec činností organizovaných žalobkyní, je v tomto ohledu přímým důsledkem čl. 4 odst. 2 druhého pododstavce napadeného rozhodnutí. Z toho plyne, že OKS nemají žádnou posuzovací pravomoc, pokud jde o bilaterální povahu jednání.
- 68 Kromě toho Komise v napadeném rozhodnutí tvrdila, že otázka omezení územní působnosti vzájemných zmocnění byla předmětem vícestranných diskuzí mezi OKS v rámci činností žalobkyně. Komise tak nemůže ve stadiu přezkumu přípustnosti žaloby tvrdit, že napadené rozhodnutí se netýká žalobkyně bezprostředně.
- 69 Tento závěr nezpochybňuje argument Komise, podle něhož odpověď na žádost o informace ze dne 30. ledna 2009 potvrzuje, že se napadené rozhodnutí žalobkyně bezprostředně netýká, jelikož samotná žalobkyně v této odpovědi připustila, že se domnívá, že z článku 3 tohoto rozhodnutí pro ni nevyplývá povinnost přijmout jakákoliv opatření.
- 70 Ze zápisu z jednání představenstva žalobkyně, které se konalo krátce po přijetí napadeného rozhodnutí (16. července 2008), tedy dne 26. srpna 2008, připojeného k vyjádření žalobkyně k námitce nepřípustnosti, totiž vyplývá, že při této příležitosti bylo zjištěno, že ustanovení vzorové smlouvy týkající se území nebylo nutné měnit („The Board unanimously agreed that the territorial provisions of the CISAC Model contract should be left intact“).
- 71 Komise však poté, co byla zpravena o obsahu zápisu z tohoto jednání, zaslala žalobkyni žádost o informace ze dne 30. ledna 2009, ve které ji vyzvala zejména k tomu, aby:
- předložila konečnou verzi zápisu z uvedeného jednání;
 - vysvětlila význam věty obsažené v tomto zápisu uvedené v předcházejícím bodě;

- předložila prozatímní a konečné zápisy ze všech jednání představenstva žalobkyně, které se konaly mezi srpnem 2008 a lednem 2009, spolu s veškerou korespondencí s OKS týkající se těchto jednání;
 - předložila veškerou korespondenci, všechny zápisy z jednání a jakékoliv další dokumenty, které si žalobkyně vyměnila s OKS stran omezení územní působnosti zmocnění obsažených v SVZ.
- 72 Tyto skutečnosti jasně ukazují, že Komise je toho názoru, že činnosti, do kterých je žalobkyně zapojena, a dokonce je řídí, jsou relevantní pro posouzení, zda OKS provádí napadené rozhodnutí a ukončují protiprávní jednání konstatované v jeho článku 3 a vyhýbají se tomu, aby k obdobnému jednání došlo v budoucnu.
- 73 Stran osobního dotčení je třeba podotknout, že podle žalobkyně má napadené rozhodnutí vliv na její postavení pomocníka při spolupráce mezi OKS, zejména pak na její roli mediátora při jednáních mezi jednotlivými OKS o otázkách souvisejících s udělováním licencí pro více území.
- 74 Jeden z možných případů, kdy je sdružení podniků osobně dotčeno napadeným aktem, který mu není určen, však podle judikatury nastává právě tehdy, když sdružení má vlastní právní zájem na podání žaloby zejména z důvodu, že aktem, jehož zrušení se domáhá, bylo dotčeno jeho postavení jako vyjednavče (viz usnesení Tribunálu ze dne 18. září 2006, *Wirtschaftskammer Kärnten a best connect Ampere Strompool v. Komise*, T-350/03, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 25 a citovaná judikatura).
- 75 Postavení pomocníka, které žalobkyně převzala, potvrzuje její účast ve správním řízení jako důležité kontaktní osoby Komise zapojené do jednání o závazcích, které mohly vést Komisi k nepřijetí rozhodnutí konstatujícího protiprávní jednání, jež se týkalo vnitrostátního vymezení územní působnosti.
- 76 I když skutečnost, že žalobkyni bylo určeno oznámení námitek, jako taková neumožňuje dospět k závěru, že napadené rozhodnutí se jí osobně týká, podporuje nicméně závěr, že byla úzce zapojena do správního řízení právě z důvodu jejího postavení pomocníka při spolupráci mezi OKS.
- 77 Na rozdíl od tvrzení Komise se žalobkyně v rámci správního řízení nacházela ve zvláštní situaci, kdy měla jasně vymezené postavení vyjednavče, úzce spjaté se samotným předmětem rozhodnutí, které ji stavělo do faktické situace, jež ji odlišovala od všech ostatních osob. V souladu s judikaturou tato okolnost přitom potvrzuje, že žalobkyně je napadeným rozhodnutím osobně dotčena (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudky Soudního dvora ze dne 24. března 1993, *CIRFS a další v. Komise*, C-313/90, Recueil, s. I-1125, body 29 a 30, a ze dne 9. července 2009, *3F v. Komise*, C-319/07 P, Sb. rozh. s. I-5963, bod 87).
- 78 Z toho vyplývá, že se v rozporu s tvrzením Komise výrok napadeného rozhodnutí ve spojení s jeho odůvodněním dotýká bezprostředně a osobně činnosti žalobkyně.
- 79 Z výše uvedeného tedy vyplývá, že námitka nepřípustnosti, kterou Komise předložila, musí být zamítnuta.

B – K věci samé

- 80 Na podporu své žaloby žalobkyně uvádí v podstatě dva následující důvody:
- nesprávné použití článku 81 ES a článku 253 ES v rozsahu, v němž Komise neprokázala existenci jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti;

— podpůrně, nesprávné použití článku 81 ES, neboť jednání ve vzájemné shodě, i za předpokladu, že by existovalo, neomezovalo hospodářskou soutěž.

1. Úvodní poznámky

- 81 Úvodem je třeba připomenout některé aspekty kontextu projednávaného případu. Napadené rozhodnutí se týká pouze využití autorských práv prostřednictvím internetu, družicového vysílání a kabelového přenosu, nikoliv tradičních způsobů využití, tzv. „off-line“, přestože vzorová smlouva a SVZ upravují všechny formy využití.
- 82 Pokud jde o způsoby využití autorských práv, na které se vztahuje napadené rozhodnutí, OKS a žalobkyně nezavedly *ex nihilo* nový systém vedení, odlišný od systému stanoveného pro tradiční způsoby správy. Je nicméně nesporné, že s technickým pokrokem byla vzorová smlouva – jež byla vytvořena v roce 1936 pro tradiční využití – měněna, a to zejména prostřednictvím dohod ze Sydney a ze Santiaga.
- 83 Komise nekritizuje samotnou existenci vzorové smlouvy ani nezpochybňuje nutnost spolupráce mezi OKS, když neporušuje pravidla hospodářské soutěže.
- 84 Vnitrostátní vymezení územní působnosti obsažená v SVZ byla Komisí zpochybněna, až když se vyvinuly nové technologie vytvářející kontext kolektivní správy, v němž se OKS nacházely za postupného vývoje nových technologií. Napadené rozhodnutí neupřesňuje okamžik, kdy se omezení dostala do rozporu s pravidly práva hospodářské soutěže.
- 85 Kromě toho Komise nezpochybňuje vnitrostátní vymezení územní působnosti jako taková, a to ani v případě využití nových technologií, ale pouze skutečnost, že jsou uvedena ve všech SVZ, což je nepopíratelně výsledkem jednání ve vzájemné shodě.
- 86 Tuto žalobu je tedy třeba přezkoumat zejména ve světle těchto skutečností.

2. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného použití článku 81 ES a článku 253 ES v rozsahu, v němž Komise neprokázala existenci jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti

- 87 Žalobkyně podporovaná EBU tvrdí, že Komise neprokázala existenci jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti, jež je uvedeno v článku 3 napadeného rozhodnutí. Žalobkyně je zejména toho názoru, že – pokud jde o způsoby využití autorských práv zohledněných v tomto rozhodnutí – Komise pouze uvedla, že paralelní jednání OKS, které spočívá v tom, že všechny SVZ obsahují vnitrostátní vymezení územní působnosti, nevyplyvá z běžných podmínek hospodářské soutěže. Žalobkyně a EBU však tvrdí, že toto paralelní jednání lze vysvětlit jinými důvody, než je jednání ve vzájemné shodě.
- 88 Komise namítá, že při konstatování dotčeného jednání ve vzájemné shodě nevycházela pouze z paralelního jednání OKS, ale i z dalších skutečností, a to z:
- diskuzí o rozsahu zmocnění obsažených v SVZ, které vedly OKS v souvislosti s činnostmi, které řídila žalobkyně;
 - dohody ze Santiaga;
 - dohody ze Sydney;
 - historických vazeb mezi doložkou o výlučnosti a vymezeními územní působnosti.

- 89 Skutečnosti uvedené v předchozím bodě v první, druhé a čtvrté odrážce jsou výslovně zmíněny v 158. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí jako úvahy, které podporují jednání ve vzájemné shodě. Komise odkázala před Tribunálem také na dohodu ze Sydney s cílem prokázat, že mezi OKS probíhala vícestranná diskuze ohledně územního rozsahu zmocnění.
- 90 Podle Komise představují skutečnosti uvedené v bodě 88 výše „důkazy“ ve smyslu rozsudku Tribunálu ze dne 20. dubna 1999, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, zvaného „PVC II“ (T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Recueil, s. II-931, bod 727), které jí umožňují nezabývat se otázkou, zda lze paralelní jednání OKS vysvětlit jinými důvody, než je existence jednání ve vzájemné shodě.
- 91 Z článku 2 nařízení č. 1/2003 a z ustálené judikatury vyplývá, že v oblasti práva hospodářské soutěže je Komise v případě sporu o existenci protiprávního jednání povinna prokázat protiprávní jednání, jehož existenci zjistila, a předložit důkazy, které mohou právně dostačujícím způsobem prokázat skutečnosti zakládající protiprávní jednání (rozsudky Soudního dvora ze dne 17. prosince 1998, *Baustahlgewebe v. Komise*, C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 58, a ze dne 8. července 1999, *Komise v. Anic Participazioni*, C-49/92 P, Recueil, s. I-4125, bod 86; rozsudek Tribunálu ze dne 25. října 2011, *Aragonesas Industrias y Energía v. Komise*, T-348/08, Sb. rozh. s. II-7583, bod 90).
- 92 Má-li soudce v této souvislosti pochybnosti, musí být tato skutečnost ku prospěchu podniku, kterému je rozhodnutí konstatující protiprávní jednání určeno. Soudce tedy nemůže dospět k závěru, že Komise existenci předmětného protiprávního jednání prokázala právně dostačujícím způsobem, jestliže má o této otázce stále pochybnosti, zejména v rámci žaloby směřující ke zrušení rozhodnutí, jímž se ukládá pokuta (rozsudky Tribunálu ze dne 27. září 2006, *Dresdner Bank a další v. Komise*, T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP a T-61/02 OP, Sb. rozh. s. II-3567, bod 60, a ze dne 5. října 2011, *Romana Tabacchi v. Komise*, T-11/06, Sb. rozh. s. I-6681, bod 129).
- 93 Je totiž nezbytné vzít v úvahu presumpci neviny – vyplývající zejména z čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 – jež je součástí základních práv, která podle judikatury Soudního dvora představují obecné zásady unijního práva. S ohledem na povahu dotčeného protiprávního jednání, jakož i povahu a stupeň přísnosti sankcí, které se k nim mohou vztahovat, se presumce neviny použije zejména v řízeních o porušení pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky, která mohou vést k uložení pokut nebo penále (v tomto smyslu viz rozsudky Soudního dvora ze dne 8. července 1999, *Hüls v. Komise*, C-199/92 P, Recueil, s. I-4287, body 149 a 150, a *Montecatini v. Komise*, C-235/92 P, Recueil, s. I-4539, body 175 a 176; viz rovněž výše uvedený rozsudek *Romana Tabacchi v. Komise*, bod 129).
- 94 Tuto judikaturu, která se vyvinula v rámci případů, ve kterých Komise uložila pokutu, lze rovněž uplatnit i tehdy, když rozhodnutí konstatující protiprávní jednání není nakonec spojeno s uložením pokuty, jak je tomu v projednávaném případě. V projednávaném případě se oznámení námitek ostatně zabývalo možností spojit konstatování protiprávního jednání s pokutou.
- 95 Kromě toho je třeba zohlednit významný zásah do dobré pověsti, který pro fyzickou či právnickou osobu představuje konstatování, že byla zapojená do porušení pravidel hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ESVO ze dne 18. dubna 2012, *Posten Norge v. ESA*, E-15/10, dosud nezveřejněný v EFTA Court Report, bod 90).
- 96 Komise tedy musí předložit přesné a shodující se důkazy, aby prokázala existenci protiprávního jednání (výše uvedený rozsudek *Dresdner Bank a další v. Komise*, bod 62) a podložila své pevné přesvědčení, že tvrzené protiprávní jednání představují omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES (rozsudky Tribunálu ze dne 21. ledna 1999, *Riviera Auto Service a další v. Komise*, T-185/96, T-189/96 a T-190/96, Recueil, s. II-93, bod 47, a výše uvedený rozsudek *Romana Tabacchi v. Komise*, bod 129).

- 97 Nicméně je třeba zdůraznit, že není nutné, aby každý z důkazů předložených Komisí nezbytně odpovídal těmto kritériím se zřetelem na každý prvek protiprávního jednání. Stačí, když soubor nepřímých důkazů, kterého se orgán dovolává, odpovídá tomuto požadavku jako celek (výše uvedené rozsudky *Dresdner Bank a další v. Komise*, bod 63, a *Romana Tabacchi v. Komise*, bod 130).
- 98 Vzhledem k tomu, že zákaz účastnit se protisoutěžních jednání a dohod, jakož i sankce, které mohou být uloženy těm, kdo tento zákaz poruší, jsou obecně známé, je obvyklé, že činnosti, s nimiž se tato jednání a dohody spojují, probíhají tajně, že schůzky jsou konány tajně a že dokumentace, která se k nim vztahuje, je omezena na minimum. I když Komise odhalí dokumenty výslovně prokazující protiprávní kontakty mezi hospodářskými subjekty, jako jsou zápisy ze schůzky, jsou tyto obvykle pouze útržkovité a rozptýlené, takže je často nutné rekonstruovat některé podrobnosti dedukcí. Ve většině případů musí být existence protisoutěžního jednání nebo dohody odvozena z určitého počtu shodujících se okolností a nepřímých důkazů, které, posuzovány jako celek, mohou být v případě neexistence jiného soudržného vysvětlení důkazem porušení pravidel hospodářské soutěže (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 2010, *Knauf Gips v. Komise*, C-407/08 P, Sb. rozh. s. I-6371, body 48 a 49 a citovaná judikatura).
- 99 Ve výše uvedeném rozsudku PVC II, jehož se Komise dovolává, však Tribunál dospěl k řešení, které tyto zásady uvádí do rovnováhy. Při této příležitosti Tribunál v souladu s judikaturou potvrdil, že pokud úvahy Komise spočívají na předpokladu, že skutečnosti prokázané v jejím rozhodnutí nelze vykládat jinak než ve vztahu k jednání ve vzájemné shodě mezi podniky, stačí žalobkyním prokázat okolnosti, které poskytují jiné vysvětlení skutkového stavu zjištěného Komisí, a umožňují tak nahradit vysvětlení skutkového stavu Komisí jiným vysvětlením. Tribunál nicméně upřesnil, že se tato judikatura neuplatní, jestliže důkaz jednání ve vzájemné shodě mezi podniky neplyne z prostého paralelního jednání na trhu, nýbrž z důkazů, z nichž vyplývá, že jednání byla výsledkem vzájemné součinnosti. Za těchto podmínek je na žalobkyních, aby nejen předložily údajné jiné vysvětlení skutkového stavu konstatovaného Komisí, ale rovněž zpochybnilly tento stav, který je prokázaný na základě důkazů předložených Komisí (výše uvedený rozsudek PVC II, body 725 až 728; v tomto smyslu viz rovněž rozsudky Soudního dvora ze dne 28. března 1984, *Compagnie royale asturienne des mines a Rheinzink v. Komise*, 29/83 a 30/83, Recueil, s. 1679, bod 16 a ze dne 31. března 1993, *Ahlström Osakeyhtiö a další v. Komise*, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Recueil, s. I-1307, body 71 a 126).
- 100 V projednávaném případě žalobkyně především tvrdí, že paralelní jednání nemá původ v jednání ve vzájemné shodě, které napadené rozhodnutí nijak neprokazuje, ale že toto jednání plyne z řady jiných faktorů. EBU zejména namítá, že dohodu ze Santiaga a vzorovou smlouvu nelze považovat za důkazy o jednání ve vzájemné shodě.
- 101 Před posouzením existence jiných vysvětlení paralelního jednání, než je jednání ve vzájemné shodě, je třeba zkoumat, zda Komise, jak sama tvrdí, prokázala protiprávní jednání týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti prostřednictvím důkazů, které překračují pouhé konstatování paralelního jednání. Přezkum této otázky předchází přezkumu opodstatněnosti vysvětlení jiných než jednání ve vzájemné shodě, jelikož kdyby Tribunál dospěl k závěru, že takové důkazy byly v napadeném rozhodnutí předloženy, uvedená vysvětlení, ač by byla věrohodná, by nevyvrátila konstatování tohoto protiprávního jednání. Kromě toho je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí nemá tutéž strukturu, složenou ze dvou fází jako rozhodnutí předložené Komisí před Tribunálem, podle něhož bylo jednání ve vzájemné shodě prokázano prostřednictvím důkazů ve smyslu výše uvedeného rozsudku PVC II na jedné straně a s ohledem na tyto důkazy a jejich údajnou průkazní hodnotu nebyla jiná vysvětlení paralelního jednání rozhodující pro jeho prokázání na druhé straně.
- 102 V první řadě je tedy třeba stanovit, zda Komise prokázala existenci jednání ve vzájemné shodě prostřednictvím skutečností jiných než paralelního jednání OKS, které jsou srovnatelné s „důkazy“, ve smyslu judikatury plynoucí z výše uvedeného rozsudku PVC II, již uplatnila Komise. V tomto ohledu je třeba připomenout, že za účelem určení původu kartelové dohody, o kterou se v uvedeném rozsudku

jednalo, Komise vycházela ze znění plánovacích dokumentů, informací poskytnutých jednou ze žalobkyní ohledně těchto dokumentů, odpovědi na žádost o informace, jež jí byla zaslána, a z úzkého vztahu plánovaného jednání, které je popsáno v uvedených dokumentech, k jednání zjištěnému na trhu (výše uvedený rozsudek PVC II, bod 582).

103 V odpověď na otázku položenou Tribunálem na jednání konaném dne 4. června 2012 Komise připustila, že neměla takové důkazy jako elektronická pošta, dopisy nebo zápisy z jednání týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti. Skutečnosti, které mohou prokázat jednání ve vzájemné shodě mezi OKS jsou skutečnosti uvedené v bodě 88 výše, a to diskuze o rozsahu zmocnění obsažených v SVZ vedené OKS v souvislosti s činnostmi, které řídila žalobkyně, dohoda ze Santiaga, dohoda ze Sydney a historická vazba mezi doložkou o vylučnosti a vymezeními územní působnosti.

104 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že neexistence listinných důkazů týkajících se právě vnitrostátního vymezení územní působnosti je tím závažnější s ohledem na skutečnost, že Komise připouští, že si některé OKS přály zrušit vnitrostátní vymezení územní působnosti. Tyto OKS přitom měly zájem s Komisí spolupracovat a poskytovaly jí listinné důkazy o jednání ve vzájemné shodě. Vzhledem k tomu, že Komise dala v oznámení námitek najevo svůj záměr uložit pokutu všem jeho adresátům, dotčené OKS s ní mohly spolupracovat, a snížit tak riziko, že jim bude uložena pokuta, nebo alespoň snížit výši této pokuty. Tyto OKS kromě toho mohly Komisi předložit informace umožňující prokázat, že další OKS vyvíjely tlak, aby je donutily k zachování vnitrostátního vymezení územní působnosti, o nichž bylo rozhodnuto ve vzájemné shodě, což neučinily.

105 Za těchto okolností je třeba přezkoumat průkazní hodnotu důkazů uplatněných Komisí.

a) K důkazní hodnotě skutečností předložených Komisí jakožto důkazu o jednání ve vzájemné shodě bez vylučné opory v paralelním jednání OKS

K diskuzím o rozsahu zmocnění obsažených v SVZ, které vedly OKS v souvislosti s činnostmi řízenými žalobkyní

106 Ohledně diskuzí vedených OKS v souvislosti s činnostmi, které řídila žalobkyně [bod 88 výše první odrážka], je třeba připomenout, že samotná Komise zdůraznila, že napadené rozhodnutí nezakazuje systém vzájemného zastupování mezi OKS ani jakoukoliv formu omezení územní působnosti zmocnění, které si udělovaly (95. a 259. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise nevytýká OKS ani to, že v rámci činností, které řídila žalobkyně, do jisté míry spolupracovaly. Komise kritizuje to, že ohledně omezení územní působnosti přijaly všechny OKS koordinovaný postup.

107 Pouhá skutečnost, že se OKS setkávaly v rámci činností řízených žalobkyní a v různých formách spolu spolupracují, proto sama o sobě není indicií zakázaného jednání ve vzájemné shodě. Odehrávají-li se schůzky mezi podniky, které jsou obviněny z porušení práva hospodářské soutěže, v podmínkách, které ukazují, že tyto schůzky byly nezbytné ke kolektivnímu řešení otázek nesouvisejících s porušením uvedeného práva, nemůže Komise předpokládat, že cílem těchto schůzek je koordinace protisoutěžního jednání (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Dresdner Bank a další v. Komise, body 105 a 145). V tomto ohledu je třeba podotknout, že Komise nepředložila žádný důkaz o tom, že se schůzky pořádané žalobkyní týkaly omezení hospodářské soutěže v souvislosti s vnitrostátním vymezením územní působnosti.

108 K diskuzím o vzorové smlouvě je třeba konkrétně konstatovat, že tato smlouva výslovně nestanoví vnitrostátní vymezení územní působnosti, ale pouze vybízí OKS, aby definovaly územní rozsah zmocnění, která si udělují v SVZ.

K dohodě ze Santiaga

- 109 Co se týče dohody ze Santiaga [bod 88 výše písm. b)], je třeba připomenout, že stran využití autorských práv prostřednictvím internetu stanovila, že každá OKS, která byla stranou této dohody, mohla udělovat licence ke všem územím a ke všem repertoárům (první část), ale pouze uživatelům se sídlem podnikání v zemi v EHP, kde byla usazena OKS udělující licenci (druhá část). V souladu se systémem stanoveným v nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, , první nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3), některé OKS oznámily tuto dohodu Komisi s cílem získat výjimku na základě čl. 81 odst. 3 ES. Komise zpochybnila doložku, která každé OKS bránila udělovat licence uživatelům, kteří nebyli usazeni v téže zemi jako sama OKS, a zaslala oznámení námitek Santiago. Za těchto okolností žádná z OKS neobnovila dohodu ze Santiaga pro období po ukončení její platnosti, které bylo od počátku stanoveno na konec roku 2004. Po ukončení platnosti této dohody vnitrostátní vymezení územní působnosti obsažená v SVZ – která zůstala v platnosti pro jiné formy užití než prostřednictvím internetu i v době platnosti jmenované dohody – se tak stala opět použitelná pro všechny OKS rovněž pro využití autorských práv prostřednictvím internetu, přičemž skončila platnost ustanovení o výjimce týkajícího se využití prostřednictvím internetu, které bylo jakožto důsledek dohody ze Santiaga připojeno k SVZ.
- 110 Tvzení Komise, že tento návrat všech OKS k vnitrostátnímu vymezení územní působnosti je právě důkazem jednání ve vzájemné shodě, nelze přijmout. Vzhledem k nedostatku důkazů, že OKS za tímto účelem jednaly ve vzájemné shodě, neprokazuje tento návrat k vnitrostátnímu vymezení územní působnosti jednání ve vzájemné shodě ohledně vnitrostátního vymezení územní působnosti, ale lze jej považovat za pouhý automatický výsledek neobnovení dohody ze Santiaga, která ztratila na významu, neboť Komise nepovolila její druhou část. Skutečnost, že se OKS vrátily ke *statu quo ante* sama o sobě neprokazuje, že za tímto účelem jednaly ve vzájemné shodě.
- 111 Je třeba uvést, že návrat ke *statu quo ante* lze vysvětlit tím, že OKS nemohly mezi sebou přerušit veškeré formy spolupráce ohledně způsobů využití autorských práv týkajících se nových technologií do doby, než na základě dvoustranného nebo i vícestranného jednání – které je nicméně v souladu s právem hospodářské soutěže – naleznou řešení odlišné od řešení obsaženého v dohodě ze Santiaga.
- 112 Kromě toho je třeba podotknout, že Komise v napadeném rozhodnutí netvrdila, že protiprávní jednání uvedené v článku 3 začalo po skončení platnosti dohody ze Santiaga, nýbrž měla zjevně za to – aniž uvedla datum začátku – že toto jednání dohodě předcházelo.
- 113 V tomto ohledu existují dvě možnosti: buď byla dohoda ze Santiaga uzavřena po datu, které napadené rozhodnutí neupřesňuje, kdy pravděpodobně začalo protiprávní jednání týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti, což brání tomu ji použít jako důkaz původního jednání ve vzájemné shodě, ve vztahu ke kterému představuje spíše přerušení; nebo tato dohoda byla uzavřena po začátku uvedeného protiprávního jednání, ovšem v tomto případě nemůže prokázat toto protiprávní jednání, jelikož se netýká stejného omezení hospodářské soutěže. Doložka o bydlišti obsažená v dohodě ze Santiaga totiž měla jiné následky, než mělo vnitrostátní vymezení územní působnosti. V prvním případě OKS může udělovat multirepertoárové licence, které nemají omezení územní působnosti, ovšem pouze uživatelům usazeným na tomtéž území jako ona, zatímco v jiných případech tato OKS může udělit licence jakýmkoliv uživatelům, pokud k využití dotčených autorských práv dojde na území, kde je usazena.
- 114 Z výše uvedeného vyplývá, že ani dohoda ze Santiaga ani okolnosti, za kterých skončila její platnost, nemohou poskytnout důkazy o jednání ve vzájemné shodě stran vnitrostátního vymezení územní působnosti.

K dohodě ze Sydney

- 115 Prostřednictvím dohody ze Sydney [bod 88 výše třetí odrážka] vložily OKS v roce 1987 do vzorové smlouvy ustanovení o tom, že OKS usazená v zemi, ze které jsou programové signály vysílány na družici, byla oprávněná udělit multirepertoárové licence – případně po poradě s jinými dotčenými OKS nebo po obdržení jejich souhlasu – k celému území pokrytému družicí.
- 116 V tomto ohledu je třeba nejprve uvést, že Komise odkázala na dohodu ze Sydney v napadeném rozhodnutí s cílem prokázat, že tato dohoda není vhodnou odpovědí na její námitky k jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti [bod 165 odůvodnění a písm. b) bodu 7.6.1.2 napadeného rozhodnutí]. V 158. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí, jenž se týká konkrétně skutečností, které podporují existenci jednání ve vzájemné shodě, Komise výslovně tuto dohodu neuvedla. Dále Komise poznamenala, že jelikož z uplatnění čl. 1 odst. 2 písm. a) směrnice 93/83 vyplývá, že ke sdělování hudebního díla prostřednictvím družicového vysílání dochází pouze v zemi, kde je první signál vložen do nepřerušovaného řetězu sdělení vedoucího na družici a z ní opět na Zemi, uživatelé těchto děl potřebují – k tomu, aby mohli vyvíjet činnost na celém území pokrytém družicí – pouze jednu licenci týkající se uvedené země. Komise tudíž sama připustila, že se dohoda ze Sydney stala obsoletní (162., 163. a 165. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí), pokud jde o licence pro více území týkající se využití prostřednictvím družicového vysílání. Závěrem Komise upozornila na to, že dohoda ze Sydney nebyla v napadeném rozhodnutí posouzena a že si vyhrazuje právo ji přezkoumat v kontextu pravidel hospodářské soutěže (poznámka pod čarou 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 117 Zaprvé je třeba poznamenat, že dohoda ze Sydney neměla účinky srovnatelné s vnitrostátním vymezením územní působnosti, jelikož umožňovala udělit multirepertoárové licence ke všem územím, kde poskytovala spojení tatáž družice, kdežto uvedená vymezení zajišťují právě to, aby každá OKS mohla udělit multirepertoárové licence pouze pro jedno území.
- 118 Zadruhé skutečnost, že se dohoda ze Sydney stala obsoletní od uplynutí lhůty stanovené pro provedení směrnice 93/83, tedy od 1. ledna 1995 (viz čl. 14 odst. 1, prvního pododstavce této směrnice), znamená, že případné protiprávní jednání odporující pravidlům hospodářské soutěže obsažené v této dohodě, se již neuskutečňovalo v době zahájení správního řízení, jež vedlo k přijetí napadeného rozhodnutí. Souvislost mezi protiprávním jednáním uvedeným v článku 3 uvedeného rozhodnutí a protiprávním jednáním, které případně vyplývá z dohody ze Sydney, je tedy nepravděpodobná už jen z časového hlediska.
- 119 Z výše uvedeného vyplývá, že dohoda ze Sydney nepředstavuje důkaz ve smyslu výše uvedeného rozsudku PVC II umožňující prokázat jednání ve vzájemné shodě o vnitrostátním vymezení územní působnosti, i kdyby byla uzavřena v rámci zakázaného jednání ve vzájemné shodě.

K údajné historické vazbě mezi doložkou o výlučnosti a vymezeními územní působnosti

- 120 Stran údajné historické vazby mezi doložkou o výlučnosti a vymezeními územní působnosti [bod 88 výše písm. d)] Komise zdůraznila ve své písemné odpovědi na jednu z otázek Tribunálu položenou na základě organizačních procesních opatření, že doložka o výlučnosti je vnitřně propojená s vnitrostátním vymezením územní působnosti, jelikož rozsah zmocnění má rozhodující vliv na otázku, zda bude území svěřeno jediné zmocněné OKS. Komise je toho názoru, že vzhledem k tomu, že vzorová smlouva doporučovala výlučná zmocnění, území svěřené jedné OKS nemohlo pokrývat území, k jehož pokrytí byla zmocněna jiná OKS. Systematické vložení vnitrostátního vymezení územní působnosti do všech SVZ je tak nutným vyvážením zavedení výlučného práva, které doporučuje vzorová smlouva. Podle Komise z toho vyplývá, že vnitrostátní vymezení územní působnosti vznikla na jednáních v rámci žalobkyně, která byla výchozím bodem pro jejich uplatňování.

- 121 V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise v napadeném rozhodnutí nekonstatovala, že vnitrostátní vymezení územní působnosti byla součástí téhož protiprávního jednání spočívajícího ve vložení doložky výlučnosti do SVZ. Výlučnost podle Komise vyplývá z udělení výlučných práv v SVZ, které je stanoveno v čl. 1 odst. 1 a 2 vzorové smlouvy, kdežto vnitrostátní vymezení územní působnosti byla koordinována skrze jednání ve vzájemné shodě. V 158. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise podotkla, že vypuštění výslovné výlučnosti nepřineslo žádnou významnou změnu v jednání OKS. Jak dále sama v tomto bodě uvedla, otázkou je, zda po vypuštění doložky výlučnosti existovaly důvody jiné než jednání ve vzájemné shodě pro vysvětlení vnitrostátního vymezení územní působnosti.
- 122 Přestože existuje vazba mezi doložkou o výlučnosti a vnitrostátním vymezením územní působnosti, je tedy v projednávaném případě třeba zkoumat jednání OKS po vypuštění této doložky, což vede k posouzení pravděpodobných vysvětlení – jiných než jednání ve vzájemné shodě – zachování vnitrostátního vymezení územní působnosti (viz body 134 až 181 níže).
- 123 Konečně, jelikož Komise tvrdí před Tribunálem, že vnitrostátní vymezení územní působnosti jsou pouze pokračováním doložky výlučnosti po jejím vypuštění ze SVZ, je třeba uvést, že podle judikatury se článek 81 ES uplatní, pokud paralelní jednání pokračuje po ukončení dřívější dohody, a to aniž je dosaženo nové dohody, protože v případě kartelových dohod, které již nejsou v platnosti, stačí pro použitelnost uvedeného článku 81 ES, aby po jejich formálním ukončení nadále přetrvávaly jejich účinky (rozsudek Soudního dvora ze dne 3. července 1985, Binon, 243/83, Recueil, s. 2015, bod 17; rovněž v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 11. prosince 2003, Ventouris v. Komise, T-59/99, Recueil, s. II-5257, bod 182).
- 124 V projednávaném případě je nicméně třeba připomenout, že článek 2 napadeného rozhodnutí zakazuje samotnou existenci doložky výlučnosti ve SVZ, a nikoliv že se několik OKS shodlo na tom, že tato doložka bude obsažena ve všech jejich SVZ. Co se týče vnitrostátního vymezení územní působnosti, Komise naopak v napadeném rozhodnutí uznává, že vnitrostátní vymezení územní působnosti jako taková neomezují hospodářskou soutěž, ale má za to, že k porušení nicméně došlo, protože OKS jednaly ve vzájemné shodě, aby byla stejná vymezení obsažena ve všech jejich SVZ. Povaha těchto dvou protiprávních jednání, tak jak jsou uvedena v napadeném rozhodnutí, se tedy liší.
- 125 Kromě toho upuštění od doložky výlučnosti umožnilo určitý vývoj na trhu, a to udělování prvních přímých licencí nezbytných k tomu, aby bylo možné uvažovat o překročení vnitrostátního vymezení územní působnosti.
- 126 OKS, která má zájem na tom, aby na území jiném, než je usazena, mohly OKS jiné, než je místní OKS, udělovat licence týkající se jejího repertoáru, si nejprve položí otázku, zda může udělovat sama přímé licence na uvedeném území. Stejně tak OKS, která si přeje získat od jiných OKS zmocnění, které je rozsáhlejší než území, na kterém je usazena, musí mít strukturu, která jí umožní udělovat přímé licence v jiných zemích. Dokud byla doložka o výlučnosti v platnosti, takové licence porušovaly výlučné zmocnění udělené místní OKS. Tak tomu již není, jakmile je doložka o výlučnosti vypuštěna, dokonce i když přetrvávají vnitrostátní vymezení územní působnosti. Nelze tedy mít za to, že se jedná o pokračování v témže omezení prostřednictvím jiných prostředků.
- 127 Komise ve své písemné odpovědi na jednu z otázek Tribunálu připustila, že trh s přímými licencemi byl při přijetí napadeného rozhodnutí ještě v počátcích. Šíření přímých licencí především vyžaduje, aby se rozvinula poptávka po těchto licencích ze strany velkých uživatelů, kteří – místo aby se obraceli na OKS ve všech zemích, kde působí – dávají přednost získání přímých licencí platných pro celý svět k repertoárům, které je zajímají.
- 128 Skutečnost, že k tomuto vývoji nedošlo ihned a že okamžitě neovlivnil vnitrostátní vymezení územní působnosti, tak neumožňuje dospět k závěru, že tato vymezení udržují skrze jednání ve vzájemné shodě kartelovou dohodu týkající se doložky výlučnosti.

- 129 Pokud jde o způsoby využití uvedené v napadeném rozhodnutí, je třeba navíc zohlednit okolnost, že struktury pro kolektivní správu autorských práv vychází ze struktur použitých pro tradiční způsoby využití, v jejichž případě Komise nepovažuje vnitrostátní vymezení územní působnosti za porušení pravidel hospodářské soutěže.
- 130 Nástup nových informačních technologií, který umožňuje využití děl „on-line“, však neznamená, že tímto okamžikem uvedené struktury zastaraly nebo že dotčené hospodářské subjekty musí dát ihned najevo úmysl soutěžit. Samotná skutečnost, že OKS neprovedly změnu vnitrostátního vymezení územní působnosti bezprostředně po vypuštění doložky výlučnosti, tak může prokazovat, že uvedená vymezení mají jiný důvod než pokračování výlučnosti v jiné formě.
- 131 Z toho vyplývá, že skutečnost, že Komise prokázala existenci kartelové dohody, pokud jde o doložku o výlučnosti, neznamená, že prokázala i protiprávní jednání s ohledem na vnitrostátní vymezení územní působnosti.

Závěry stran důkazů uplatněných Komisí

- 132 Z výše uvedené analýzy vyplývá, že skutečnosti uplatněné Komisí neprokazují právně dostačujícím způsobem jednání ve vzájemné shodě mezi OKS s cílem vymezit územní působnost.
- 133 Je tudíž třeba dále zkoumat, zda Komise poskytla důkazy, které stačí k tomu, aby vysvětlení paralelního jednání OKS, která předložila žalobkyně, jiná než jednání ve vzájemné shodě, zbavily věrohodnosti.

b) K věrohodnosti jiných vysvětlení paralelního jednání OKS, než je jednání ve vzájemné shodě

Úvodní poznámky

- 134 Žalobkyně podporovaná EBU tvrdí, že vnitrostátní vymezení územní působnosti jsou s ohledem na zvláštní podmínky na trhu výsledkem promyšlených a racionálních rozhodnutí na praktické i hospodářské úrovni, nikoliv výsledkem jednání ve vzájemné shodě.
- 135 Argumenty žalobkyně o existenci vysvětlení – jiných než jednání ve vzájemné shodě – odůvodňujících paralelní jednání OKS lze soustředit kolem potřeby přítomnosti na místě za účelem účinné kontroly využití autorských práv a nutnosti zajistit, že nedojde ke snížení odměn autorů. Žalobkyně kromě toho zmiňuje klíčový význam vnitrostátního vymezení územní působnosti pro zachování vnitrostátních kontaktních míst, kde mohou uživatelé získat licence k celosvětovému repertoáru. Posledně uvedené vysvětlení vypracovala EBU.
- 136 Nejprve je třeba připomenout, že Soudní dvůr ve svých rozsudcích ze dne 13. července 1989, *Tournier* (395/87, Recueil, s. 2521) a *Lucazeau a další* (110/88, 241/88 a 242/88, Recueil, s. 2811) rozhodl o předběžných otázkách položených francouzskými soudy ohledně slučitelnosti s pravidly hospodářské soutěže, co se týče situace, v níž – pokud jde o tradiční formy („off-line“) využití autorských práv – OKS B odmítla udělit licenci k repertoáru B na území A, v důsledku čehož byli uživatelé usazení v zemi A nuceni se obrátit na OKS A, která nabízela dražší tarify.
- 137 Soudní dvůr rozhodl, že lze SVZ považovat za dohodu omezující hospodářskou soutěž, pokud zavádí výlučná práva, která zavazují OKS neudělovat přímé licence uživatelům usazeným v zahraničí. Soudní dvůr však podotkl, že doložky s takovým cílem, které byly kdysi obsaženy v SVZ, byly na žádost Komise vypuštěny. Soudní dvůr dále zkoumal, zda skutečnost, že důsledkem vypuštění těchto doložek nebyla změna jednání OKS, umožňovala mít za to, že tyto OKS si zachovaly jejich výlučné právo prostřednictvím jednání ve vzájemné shodě. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že pouhé paralelní jednání může za určitých podmínek představovat významnou indicii jednání ve vzájemné shodě, pokud vede k podmínkám hospodářské soutěže, které neodpovídají běžným podmínkám. Soudní dvůr

nicméně zdůraznil, že jednání ve vzájemné shodě této povahy nelze předpokládat, pokud lze paralelní jednání vysvětlit důvody jinými než jednání ve vzájemné shodě, přičemž takovým důvodem může být okolnost, že OKS mají za účelem udělování přímých licencí povinnost zřídit jejich vlastní systém spravování a kontroly na jiném území. Otázka, zda skutečně došlo k jednání ve vzájemné shodě, které pravidla hospodářské soutěže zakazují, je ponechána k posouzení vnitrostátním soudům, jež podaly žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce (výše uvedené rozsudky Tournier, body 20 až 25, a Lucazeau a další, body 14 až 19).

138 V projednávaném případě je třeba přezkoumat, zda byla Komise oprávněna mít za to, že uvedení vnitrostátního vymezení územní působnosti ve všech SVZ neodpovídalo běžným podmínkám na trhu. V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury musí strana nebo orgán, který tvrdí, že došlo k porušení pravidel hospodářské soutěže, o tom předložit důkaz a podnik nebo sdružení podniků uplatňující důvod na obranu proti konstatování protiprávního jednání musí předložit důkaz, že jsou splněny podmínky uplatnění tohoto důvodu na obranu, takže zmíněný orgán bude muset uplatnit jiné důkazy. Ať již právem stanovené důkazní břemeno nese podle těchto zásad Komise nebo dotýčný podnik či sdružení podniků, mohou být skutkové okolnosti, kterých se jedna strana dovolává, takové povahy, že druhé straně vznikne povinnost poskytnout vysvětlení nebo odůvodnění, a pokud tak posledně uvedená strana neučiní, lze dospět k závěru, že důkazní břemeno bylo uneseno (viz výše uvedený rozsudek Knauf Gips v. Komise, bod 80 a citovaná judikatura).

139 Dále je třeba připomenout, že Komise netvrdí, že omezení zeměpisného rozsahu vzájemných zmocnění na vnitrostátní území obsažená v SVZ nemohou být součástí běžných podmínek na trhu. Jedná se pouze o konstatování, že takové omezení obsahovaly všechny SVZ, což lze podle Komise vysvětlit pouze jednáním ve vzájemné shodě. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že napadené rozhodnutí ostatně neobsahuje ekonomické údaje ani ekonomickou analýzu finančních pobídek, které mohly – pokud jde o způsoby využití autorských práv uvedených v tomto rozhodnutí – vést OKS k upuštění od vnitrostátního vymezení územní působnosti, i když je nesporné, že tato omezení byla v případě tradičních forem využití důvodná.

K nutné přítomnosti na místě za účelem zaručení účinného boje proti neoprávněným užitím hudebních děl

140 Žalobkyně a EBU tvrdí, že OKS mají za to, že je v zájmu jejich členů, a tudíž důvodné začlenit do jejich SVZ vnitrostátní vymezení územní působnosti, jelikož umožňují zaručit účinný boj proti neoprávněným užitím hudebních děl.

141 Je třeba ověřit, zda informace, o které se Komise opřela v napadeném rozhodnutí, umožňují považovat toto vysvětlení za nevěrohodné.

142 V tomto ohledu je nutné konstatovat, že Komise zdůraznila v jedenáctém bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí, že se její přezkum týkal pouze zákonného využití děl chráněných autorským právem. Stejně tak Komise ve čtyřicátém sedmém bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že toto rozhodnutí se týká pouze oprávněných využití hudebních děl, a že jednání představující pirátství nebo užití díla bez licence tedy nespádají do jeho působnosti. Podle tohoto bodu platí úvahy a posuzované skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí pouze v rámci běžných a normálních vztahů mezi OKS a uživateli.

143 Ve čtyřicátém šestém bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise nicméně uznala, že OKS dohlíží na užívání autorských práv, provádí audit účtů uživatelů a vymáhají dodržování tohoto práva v případě jeho porušení. Kromě toho Komise v jedenáctém bodě odůvodnění uvedeného rozhodnutí uvedla, že – jak bylo vysvětleno zejména v bodě 7.6.1.4 napadeného rozhodnutí – toto rozhodnutí nebrání OKS v tom, aby vykonávaly dohled nad trhem za účelem odhalení neoprávněného užití děl chráněných autorskými právy nebo aby přijaly represivní opatření za účelem zamezení takového užití.

- ¹⁴⁴ S ohledem na tato nejednoznačná tvrzení Komise je třeba konstatovat, že pokud tento orgán v jejich rámci zohlednil pouze oprávněná užití, rozhodnutí by muselo být z toho důvodu zrušeno, jelikož nevysvětluje důvody, pro které je možné oddělit kontrolu oprávněných užití od odhalení a stíhání neoprávněných užití. Komise sice na jednání před Tribunálem tvrdila, zejména pak na jednání konaném dne 4. června 2012, že boj proti pirátství je úlohou, která připadá zejména International Federation of the Phonographic Industry (IFPI), což je mezinárodní organizace zastupující nahrávací společnosti, která má kancelář v Londýně (Spojené království). Nicméně pokud chce Komise tímto navíc nepodloženým tvrzením dokázat, že OKS nejsou vůbec zapojeny do kontrol umožňujících odhalit neoprávněná užití, je nutné konstatovat, že takový argument z napadeného rozhodnutí nevyplývá. Tribunál však nemůže zohlednit okolnost, kterou Komise poprvé uplatnila v průběhu řízení, a nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí v tomto bodě nemůže být zhojen během řízení před unijním soudem (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek Soudního dvora ze dne 29. září 2011, *Elf Aquitaine v. Komise*, C-521/09 P, Sb. rozh. s. I-8947, bod 149 a citovaná judikatura).
- ¹⁴⁵ Navzdory těmto tvrzením Komise uvedeným výše z napadeného rozhodnutí nicméně vyplývá, že se v každém případě zabývala otázkou, zda paralelní jednání OKS ohledně vnitrostátního vymezení územní působnosti vyplývalo z vůle OKS účinně bojovat proti neoprávněným užitím. Komise tak zjevně sama připouští, že toto vysvětlení nelze vyvrátit pouhým tvrzením, že napadené rozhodnutí se týkalo pouze zákonného využití autorských práv. Proto je třeba zkoumat, zda části napadeného rozhodnutí týkající se této otázky stačí k tomu, aby tvrzení žalobkyně shrnuté v bodě 140 výše zbavily věrohodnosti.
- ¹⁴⁶ Komise zaprvé zdůrazňuje, že systém, který v napadeném rozhodnutí odsoudila, není založen na zásadě blízkosti OKS, která licenci uděluje, s uživatelem, který je jejím nabyvatelem, nýbrž na zásadě, že licenci uděluje OKS usazená v zemi využití bez ohledu na zemi bydliště nabyvatele licence (171. až 173. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- ¹⁴⁷ V tomto ohledu platí, že v rámci systému, který Komise odmítla, je možné, že OKS B, jež udělila licenci uživateli usazenému v zemi A pro provozování v zemi B, musí učinit správní nebo soudní kroky proti tomuto uživateli v zemi A, tj. na dálku.
- ¹⁴⁸ Nic to však nemění na tom, že udělí-li v tomto systému OKS B licenci uživateli usazenému v zemi A, který ale působí v zemi B, může se v případě odhalení porušení udělené licence opřít podle potřeby o OKS A. OKS A totiž nevnímá OKS B jako konkurenta, protože OKS A nemůže sama o sobě vydávat licence týkající se využití v zemi B. Jelikož OKS A svěřila OKS B pro využití v zemi B svůj repertoár, má kromě toho zájem na tom, aby byla účinně stíhána porušení licencí, které udělila OKS B.
- ¹⁴⁹ Komise v napadeném rozhodnutí tvrdila, že za účelem kontroly a „enforcement“ autorských práv, pro které je nutná přítomnost na místě, OKS, jež udělila licenci uživateli usazenému v jiné zemi, se může obrátit na místní poskytovatele, zejména na místní OKS. Komise nicméně nevysvětlila, jak by taková spolupráce mohla fungovat v momentu, kdy se OKS budou vnímat jako konkurenti. Komise v napadeném rozhodnutí především neanalyzovala, jaké finanční a obchodní zájmy by podněcovaly místní OKS ke spolupráci s jinou OKS, která by jí na jejím území konkurovala.
- ¹⁵⁰ Kromě toho je třeba uvést, že Komise na jednu stranu neodpověděla na otázku, kdo by byl odpovědný za celkový dohled nad trhem s cílem přinutit uživatele, aby zažádali o licence – kromě pouhého dohledu nad udělenými licencemi – jestliže by OKS nebyly do plnění tohoto úkolu zapojeny. Žalobkyně tvrdí, aniž jí Komise odporuje, že úloha OKS zahrnuje donucení uživatelů, kteří užívají hudební díla neoprávněně, aby požádali o nutnou licenci. Nejvhodnější OKS k provedení tohoto úkolu je pro každé území místní OKS, která zná nejlépe trh v zemi, kde je usazena. Tato činnost by však byla neudržitelná, kdyby uvedená OKS neměla záruku, že prostřednictvím plateb za udělení licence získá

zpět náklady spojené s dohledem, který vykonává. Tato záruka by byla ohrožena, kdyby více OKS mohlo udělovat licence pro totéž území a tytéž repertoáry. Je třeba konstatovat, že Komise nepředložila žádný údaj, který může zpochybnit věrohodnost této argumentace žalobkyně.

- 151 Na druhou stranu Komise nedokázala vysvětlit, jak by mohly spolupracovat OKS, které navzájem soutěží o udělování licencí k repertoárům, které se vzájemně překrývají a týkají se týchž území. Ačkoliv je pravda, že koncepcí vlastní ustanovením Smlouvy týkajícím se hospodářské soutěže je, že každý hospodářský subjekt musí autonomním způsobem určovat politiku, kterou hodlá uplatňovat na vnitřním trhu, je také pravda, že Komise v napadeném rozhodnutí připouští, že spolupráce mezi OKS je nutná k tomu, aby každá OKS mohla nabízet multirepertoárové licence (viz například 166. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí). Aby mohla OKS udělovat zejména licenci k celosvětovému repertoáru, musí spolupracovat se všemi dalšími OKS. Napadené rozhodnutí však neuvádí žádné vysvětlení umožňující pochopit, jak by měla probíhat spolupráce mezi OKS, jež se staly konkurenty, což doporučuje Komise, která tuto spolupráci považuje za nezbytnou především pro dohled a stíhání porušení (177. a 178. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 152 Komise před Tribunálem tvrdila, že místní OKS nemůže zanechat své funkce dohledu, jelikož má fiduciární povinnost vůči nositelům práva, přestože konkuruje ostatním OKS. K tomuto je třeba poznamenat, že dotčená fiduciární povinnost se uplatní pouze ve vztahu mezi OKS s nositeli práva, kteří jsou jejími členy. Není tedy jisté, že fiduciární povinnost ukládá místní OKS vyvíjet svoji činnost ve prospěch nositelů práva, kteří jsou členy sesterských OKS, jakmile již není jedinou OKS, která může udělovat licence na území, kde je usazena. Kromě toho je nesporné, že OKS A nemá žádnou povinnost vůči OKS B, jestliže OKS B svěřila správu repertoáru B na území A OKS C, která není na území A usazena.
- 153 Dále nemůže obstát argument, který taktéž uplatnila Komise před Tribunálem, podle něhož má místní OKS zájem na zachování své dobré pověsti ohledně výkonnosti při kontrolách v očích svých členů, aby se nerozhodli obrátit na jiné OKS. Kdyby uživatelé, u kterých místní OKS odhalila neoprávněná využití hudebních děl, mohli získat od jiných OKS licence nezbytné k zákonnému užívání uvedených děl, místní OKS by nemohla na uživatele převést – prostřednictvím ceny za tyto licence – náklady za správu plynoucí z jejího dohledu nad trhem. Tím by byla ohrožena pověst uvedené OKS u jejích členů, protože by došlo ke snížení jejich odměn v důsledku nákladů za správu souvisejících s dohledem nad trhem, které tato OKS nezískala zpět prostřednictvím udělení licencí. Autoři se nyní mohou stát členy OKS dle vlastního výběru, a proto nemá OKS zájem na vykonávání dohledu, který vede k nákladům za správu snižujícím odměny, jež může rozdělit mezi své členy, nemá-li jistotu, že tyto náklady získá zpět prostřednictvím udělování licencí, jakmile odhalí neoprávněná využití.
- 154 Argument Komise, že by se náklad za dohled, který musí místní OKS vykonávat, aby chránily své členy, nezvyšoval, protože tato OKS také kontroluje užití práv jiných autorů, kromě toho není ničím podložen.
- 155 Závěrem je třeba vzít v úvahu, že i kdyby byla možná spolupráce mezi místní OKS a OKS, která uděluje licenci uživateli, tato spolupráce zahrnuje tři OKS, a to místní OKS C, OKS A, která uděluje zmocnění a je držitelem repertoáru A a OKS B, která je zmocněným subjektem a na základě zmocnění od OKS A může udělovat licence k repertoáru A na území C. Přestože zásah OKS C může vést ke vzniku nákladů, Komise nevysvětlila, jaká výhoda plyne pro OKS A z toho, že svěří správu repertoáru A na území C nikoliv OKS C, nýbrž OKS B, ačkoliv tím vzniknou dodatečné náklady.
- 156 Komise zadruhé tvrdí, že pro způsoby využití autorských práv uvedených v napadeném rozhodnutí existují technická řešení, jež umožňují dohled nad nabyvatelem licence na dálku. Komise v tomto ohledu uvádí, že OKS již zavedly při udělování licencí praxi, která prokazuje jejich schopnost dohlížet na užití a uživatele mimo území, kde jsou usazeny (174. bod odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 157 Komise však nemůže vyvrátit vysvětlení paralelního jednání OKS předložené žalobkyní, které se týká potřeby bojovat proti nezákonnému užití, pouze tvrzením, že pokud jde o způsoby využití uvedené v napadeném rozhodnutí, existují technická řešení, jež umožňují dohled nad nabyvatelem licence na dálku.
- 158 Je sice pravda, že Komise v 189. bodě uvedeného rozhodnutí doplnila, že během slyšení bylo prokázáno, zejména asociací European Digital Media Association (Evropská asociace pro digitální média – EDIMA), která zastupuje společnosti v oblasti poskytování audio a audiovizuálních obsahů „on-line“, že nad poskytováním hudby „on-line“ je možné v praxi dohlížet na dálku. Každé hudební dílo má totiž elektronickou identitu a každý osobní počítač má adresu internetového protokolu. Když OKS udělí licenci, může na základě těchto informací zajistit, že uživatel bude schopen se přesně dovědět, které hudební dílo je užito, kterým osobním počítačem a pro jaký druh užití. Uživatel, který získal licenci, tak může zaslat tyto údaje OKS, které je využijí pro přesné rozdělení autorských odměn nositelům práv.
- 159 Toto vysvětlení se nicméně týká pouze dohledu nad udělenými licencemi, ovšem neodpovídá na otázku, jak a kým jsou odhalována a stíhána neoprávněná užití. Tím méně dané vysvětlení objasňuje hospodářské důvody, které by motivovaly OKS ke kontrole daného trhu na dálku, když uživatelé, kteří na tomto trhu působí bez nutné licence, o ni mohou požádat OKS jinou, než je OKS, která vykonává dohled.
- 160 Vzhledem k tomu, že chybí přesné údaje k otázce, zda technická řešení uvedená v 189. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí umožňují účinně bojovat proti neoprávněným užitím, je třeba zkoumat, zda příklady, které Komise uvedla v napadeném rozhodnutí, aby odpověděla na argumenty žalobkyně, zbavují věrohodnosti vysvětlení žalobkyně, podle něhož vnitrostátní vymezení územní působnosti slouží k zaručení účinného boje proti neoprávněným užitím hudebních děl.
- 161 V tomto ohledu je třeba vzít v úvahu, že když Komise použila určité příklady s cílem zbavit tvrzení žalobkyně věrohodnosti, měla by prokázat, proč jsou tyto příklady relevantní. Komise dále nemůže žalobkyni vytýkat, že nepředložila další přesné údaje ke svému alternativnímu vysvětlení, neboť důkaz o protiprávním jednání musí předložit právě ona. Pokud má tedy Komise ve správné fázi řízení za to, že žalobkyně nepodložila dostatečně své vysvětlení, musí pokračovat v šetření spisu nebo konstatovat, že dotčené subjekty nebyly schopny předložit nezbytné údaje. V projednávaném případě však z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by nedostatečná analýza Komise byla důsledkem toho, že nemohla od žalobkyně a OKS získat informace, které potřebovala ke zkoumání, zda existovala věrohodná vysvětlení paralelního jednání OKS.

– K modelu NCB

- 162 Komise nejprve zmínila model NCB (viz bod 36 výše) v bodě 179 odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde tvrdila, že umožňoval udělit jedinou licenci pro mechanická práva a práva k provozování, a to pro všechny země, kde jsou usazeny OKS, jež se tohoto modelu účastní. Komise dále zmínila, že „severské a baltické“ OKS tvrdily, že zkušenosti s modelem NCB ukázaly především to, že v jakémkoliv modelu udělování licencí pro více území je zásadní existence sítě vnitrostátních organizací spolupracujících na ochraně práv a zájmů nositelů práv, přičemž přítomnost na místě je nutná k odhalování zneužívání a dohledu nad užitím práv.
- 163 Před Tribunálem Komise naopak ve své písemné odpovědi na otázku, která jí byla položena v rámci organizačních procesních opatření, tvrdila, že model NCB se – přinejmenším v době přijetí napadeného rozhodnutí – netýkal práv k provozování, ale jen mechanických práv. Komise doplnila, že to nebránilo tomu, aby tento model použila k podpoře tvrzení, že udělení licencí pro práva k provozování na několika územích nepůsobilo obtíže, jelikož problémy spojené s dohledem nad užitím mechanických práv na internetu byly tytéž jako problémy spojené s právy k provozování. Během řízení před Tribunálem Komise tvrdila, že model NCB nevedl ke změně SVZ mezi dotčenými

OKS a že udělení licencí pro více území v rámci tohoto modelu představovalo s ohledem na práva k provozování „soubor“ licencí, z nichž každá se vztahuje na jedno území a je ve skutečnosti udělována každou OKS pro území, kde je usazena, přičemž všechny tyto licence jsou „shromážděny“ u jedné OKS, na kterou se uživatel obrátil.

- 164 V tomto ohledu je třeba podotknout, že váhavá, či dokonce rozporná tvrzení Komise stran definice modelu NCB prokazují, že tento model nebyl v napadeném rozhodnutí podrobně zkoumán.
- 165 Každopádně, týká-li se model NCB pouze mechanických práv, Komise nevysvětlila, proč je třeba mít za to, že obtíže způsobené dohledem nad užitím práv k provozování jsou v podstatě tytéž jako obtíže způsobené dohledem nad mechanickými právy. Dále, zahrnuje-li se model NCB také práva k provozování, ale umožňuje udělit pouze soubor licencí, z nichž každá se vztahuje na jedno území, Komise nevysvětlila, v čem jsou problémy s dohledem – vlastní takovým způsobem udělení licencí – srovnatelné s problémy s licencemi pro více území.
- 166 Vzhledem k tomu, že Komise neprovedla v napadeném rozhodnutí dostatečnou analýzu tohoto modelu, Tribunál z ní nemůže vyvodit žádný důsledek stran opodstatněnosti tvrzení Komise, podle něhož nutnost boje proti nezákonným užitím děl chráněných autorským právem neodůvodňuje rozhodnutí OKS ponechat ve svých SVZ vnitrostátní vymezení územní působnosti.

– K dohodám Simulcast a Webcasting

- 167 V 191. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise odkázala na dohody Simulcast a Webcasting (viz bod 35 výše), které podle ní prokazují, že není technicky nezbytné, aby OKS – za účelem udělování multirepertoárových licencí k internetovému využití pro více území a řádného dohledu nad jejich užitím – byly přítomné na místě.
- 168 Je nesporné, že se dohody Simulcast a Webcasting netýkají práv k provozování, ale jiných druhů práv duševního vlastnictví, jako jsou tzv. „příbuzná“ práva. Napadené rozhodnutí přitom neuvádí důvody, proč jsou řešení vyvozená pro posledně uvedená práva přenosná na práva uvedená v napadeném rozhodnutí. V tomto rozhodnutí se nenachází žádné srovnání znaků nebo hospodářské hodnoty jednotlivých dotčených druhů práv duševního vlastnictví ani údaje ohledně praktické aplikace dohod Simulcast a Webcasting.
- 169 Za těchto okolností nelze tvrdit, že odkaz Komise na tyto dohody umožňuje vyvrátit vysvětlení, že vnitrostátní vymezení územní působnosti byla ponechána v SVZ kvůli snaze zajistit boj proti neoprávněným užitím.

– K dohodě ze Santiaga

- 170 Komise se v 192. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí opřela o dohodu ze Santiaga (viz body 28, 30 a 109 až 114 výše), která dokazuje, že licence lze udělit pro více území.
- 171 Odkaz na jmenovanou dohodu však není relevantní, jelikož Komise zohlednila pouze její první část, tj. možnost udělování licencí, které nejsou omezeny na určité území, a nezohlednila druhou část, a to omezení možnosti udělit takové licence uživatelům usazeným na tomtéž území jako OKS, jež uděluje licence. Komise v napadeném rozhodnutí neobjasňuje, proč systém stanovený dohodou ze Santiaga zaručuje účinný boj proti nezákonným užitím i v případě, kdy chybí druhý aspekt.
- 172 Ačkoliv Tribunálu nepřísluší, aby se v rámci této žaloby vyjadřoval k opodstatněnosti důvodů, pro které měla Komise v oznámení námitek Santiago za to, že dotčená dohoda byla v rozporu s článkem 81 ES právě proto, že zaručovala jedné OKS možnost udělovat licence uživatelům usazeným na určitém území, nelze přehlédnout, že systém stanovený dohodou ze Santiaga vzhledem k tomu, že zavedl

system odlišný od systému vyplývajícího z vnitrostátního vymezení územní působnosti, který je však založen na formě výlučnosti zaručené místní OKS, neumožňuje dovodit jakákoliv závěr stran účinného boje proti neoprávněným užitím v situaci, kdy si OKS navzájem konkurují.

- 173 Ze stejných důvodů Komise není oprávněná se opírat o odpověď české OKS – OSA, Ochraný autorský svaz pro práva k dílům hudebním, o.s., – na oznámení námitek uvedené v 180. a 181. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí. OSA pouze objasnil, že uděloval licence v podstatě na základě dohody ze Santiaga, tedy licence pro více území, ovšem pouze uživatelům usazeným v České republice.

– Ke společnému podniku Celas, udělování přímých licencí a iniciativě vydavatele

- 174 V 193. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz bod 37 výše) Komise uvedla, že v lednu 2006 německá OKS a OKS ze Spojeného království založily společný podnik Celas, který jedná jako centralizované místo pro udělování licencí k on-line a mobilním právům k angloamerickému repertoáru jednoho vydavatelství. Podle napadeného rozhodnutí Celas uděluje panevropské licence komerčním uživatelům usazeným v jakékoliv zemi EHP. Tento nový model je tudíž příkladem, který demonstruje technickou možnost OKS nabízet licence pro více území a ukazuje, že tvrzení týkající se úkolů OKS v oblasti auditu, dohledu a kontroly dodržování práv, jakož i nezbytné zeměpisné blízkosti mezi poskytovatelem licence a jejím nabyvatelem neodůvodňují stávající paralelní jednání, pokud jde o omezení územní působnosti.
- 175 Je třeba konstatovat, což uznala sama Komise, že Celas uděluje licence k mechanickým právům, nikoliv k právům k provozování. Vzhledem k tomu že Komise neobjasnila, v čem působil dohled nad užitím práv první kategorie [mechanických práv] obtíže srovnatelné s obtížemi souvisejícími s dohledem nad užitím práv druhé kategorie [práv k provozování], příklad podniku Celas neumožňuje vyvrátit argumenty žalobkyně. Jak vyplývá z písemné odpovědi Komise na jednu z otázek Tribunálu, je pravda, že licence podniku Celas jsou doplněny licencemi pro odpovídající práva k provozování vydanými Performing Right Society a GEMA. Posledně uvedené licence jsou však pouze formou přímé licence, jelikož jmenované OKS udělují jen licence, které jsou sice platné pro více území, ale jsou omezené na repertoár, který jim svěřili nositelé práva přímo, nikoliv prostřednictvím SVZ.
- 176 Za těchto podmínek vzniká otázka, zda fenomén přímých licencí umožňuje vyvodit závěry ohledně důkazu o jednání ve vzájemné shodě, na které se vztahuje článek 3 napadeného rozhodnutí. Je však třeba uvést, že existence těchto licencí nezpochybňuje paralelní jednání OKS, jelikož vnitrostátní vymezení územní působnosti obsažená v SVZ nejsou ovlivněny skutečností, že zmocňující OKS sama uděluje licence na svém území, které jsou také platné na území zmocněné OKS. Udělování přímých licencí však nevede ke vzniku konkurence mezi dvěma OKS, pokud jde o udělování licencí stejným uživatelům. Jak vyplývá z písemné odpovědi Komise na jednu z otázek Tribunálu, OKS – přinejmenším ty, které mají nezbytnou strukturu – udělují přímé licence pouze velkým uživatelům, jelikož náklady na dohled nad užitím licencí prostřednictvím vysokého počtu využití, který tito uživatelé uskutečnili, lze získat zpět pouze díky nim. Ačkoliv tedy OKS A udělí přímé licence velkým uživatelům působícím v zemi B, OKS B přesto zůstane jedinou OKS, která může udělovat licence týkající se zejména repertoáru A dalším uživatelům působícím v zemi B.
- 177 Z tohoto vyplývá, že fenomén přímých licencí, do kterého spadají činnosti Celas a OKS, které posledně uvedený podnik vytvořily a které udělují doplňující licence k licencím od Celas, nevytváří obtíže při dohledu srovnatelné s obtíží, které uvedla žalobkyně. Skutečnosti uplatněné Komisí tedy bez doplňujících vysvětlení neumožňují vyvrátit tvrzení žalobkyně.
- 178 Totéž platí pro iniciativu vydavatele (viz bod 43 výše), na niž odkázala Komise v 220. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí. Třebaže to z tohoto bodu nevyplývá, Komise připustila ve svých písemnostech před Tribunálem, že se tato iniciativa týkala pouze mechanických práv. Jak zdůraznila žalobkyně,

Komise nikdy nevysvětlila, a to dokonce ani v napadeném rozhodnutí, v čem jsou podmínky, ve kterých provozuje činnost velký vydavatel – jenž má repertoár, který je z obchodního hlediska zajímavý v mezinárodním měřítku – srovnatelné s podmínkami, ve kterých působí OKS.

– K dokumentu nazvanému „Cross border collective management of online rights in Europe“

- 179 V 194. bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvedla, že skutečnost, že v důsledku vypuštění vnitrostátního vymezení územní působnosti nevznikly technické a ekonomické obtíže, byla prokázána tím, že některé OKS podepsaly dokument nazvaný „Cross border collective management of online rights in Europe“ (přeshraniční kolektivní správa „on-line“ práv v Evropě), který obhájí systém založený na udělování multirepertoárových licencí pro více území.
- 180 V tomto ohledu je třeba uvést, že OKS, které podepsaly tento dokument, nicméně podaly proti napadenému rozhodnutí žaloby, což by mohlo oslabit schopnost tohoto dokumentu prokázat, že z technického hlediska nic nebrání udělování multirepertoárových licencí pro více území. Důkazní hodnota tohoto dokumentu je každopádně velmi omezená, neboť ze spisu nevyplyvá, že by dotčené OKS někdy aplikovaly návrh obsažený v tomto dokumentu.
- 181 Z výše uvedeného vyplývá, že skutečnosti uplatněné Komisí nestačí k tomu, aby zbavily věrohodnosti vysvětlení paralelního jednání OKS, které poskytla žalobkyně jako alternativu k jednání ve vzájemné shodě a které je založeno na nutnosti zaručit účinný boj proti neoprávněným užitím hudebních děl.

3. Závěry k výsledku rozhodnutí o žalobě

- 182 Na základě výše uvedeného je třeba dospět k závěru, že Komise neprokázala právně dostačujícím způsobem jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti, jelikož ani neprokázala skutečnost, že mezi OKS existovala v tomto ohledu vzájemná součinnost, ani neposkytla informace, které zbavují věrohodnosti jedno z vysvětlení žalobkyně paralelního jednání OKS.
- 183 Článek 3 napadeného rozhodnutí je tudíž třeba v rozsahu, v němž se týká žalobkyně (viz bod 78 výše) zrušit bez nutnosti přezkumu ostatních argumentů uplatněných žalobkyní a EBU v rámci prvního žalobního důvodu – které se týkají zejména důležitosti vnitrostátního vymezení územní působnosti za účelem zamezení snížení odměn na minimum a zachování vnitrostátních kontaktních míst – nebo přezkumu druhého žalobního důvodu.

K nákladům řízení

- 184 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně a EBU v projednávané věci požadovaly náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (šestý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Článek 3 rozhodnutí Komise C (2008) 3435 final ze dne 16. července 2008 v řízení podle článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/C2/38.698 – CISAC) se zrušuje v rozsahu, v němž se týká International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC).**
- 2) **Evropské komisi se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Kanninen

Soldevila Fragoso

Van der Woude

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 12. dubna 2013.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu a napadené rozhodnutí	2
A – Správní řízení	2
B – Předmětné doložky vzorové smlouvy	3
C – Dotčené trhy	3
D – Uplatnění čl. 81 odst. 1 ES a článku 53 odst. 1 Dohody o EHP	4
1. Doložky o členství, výlučnosti a nezasahování	4
2. Jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátních vymezení územní působnosti	4
E – Výrok	7
Řízení a návrhová žádání účastníků řízení	8
Právní otázky	9
A – K námitce nepřípustnosti vznesené Komisí	9
B – K věci samé	11
1. Úvodní poznámky	12
2. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného použití článku 81 ES a článku 253 ES v rozsahu, v němž Komise neprokázala existenci jednání ve vzájemné shodě týkající se vnitrostátního vymezení územní působnosti	12
a) K důkazní hodnotě skutečností předložených Komisí jakožto důkazu o jednání ve vzájemné shodě bez výlučné opory v paralelním jednání OKS	15
K diskuzím o rozsahu zmocnění obsažených v SVZ, které vedly OKS v souvislosti s činnostmi řízenými žalobkyní	15

K dohodě ze Santiaga	16
K dohodě ze Sydney	17
K údajné historické vazbě mezi doložkou o výlučnosti a vymezeními územní působnosti	17
Závěry stran důkazů uplatněných Komisí	19
b) K věrohodnosti jiných vysvětlení paralelního jednání OKS, než je jednání ve vzájemné shodě	19
Úvodní poznámky	19
K nutné přítomnosti na místě za účelem zaručení účinného boje proti neoprávněným užitím hudebních děl	20
– K modelu NCB	23
– K dohodám Simulcast a Webcasting	24
– K dohodě ze Santiaga	24
– Ke společnému podniku Celas, udělování přímých licencí a iniciativě vydavatele	25
– K dokumentu nazvanému „Cross border collective management of online rights in Europe“	26
3. Závěry k výsledku rozhodnutí o žalobě	26
K nákladům řízení	26